

ELŐTERJESZTÉS

Budapest Főváros IV. Kerület Újpest Önkormányzat Képviselő-testületének

2022. május 26-i ülésére

Előterjesztő: Szabó Balázs (önkormányzati képviselő)

Tárgy: Az Ez a Minimum program végrehajtásáról

Tisztelt Képviselő-testület!

A 2019-es választási kampányban az ellenzék zászlajára tűzte a K-Monitor, a Transparency International Magyarország és az Átlátszó.hu által kidolgozott átláthatósági és antikorrupciós programot. A választást követően az újonnan megalakuló képviselő-testület 2019. november 28-án 172/2019 (XI.28) sz. határozatával hivatalosan is csatlakozott a programhoz. A programhoz öt képviselőtársunk (Czinke Sára, Molnár Tibor, Altfatter Adalbert, Kanász-Nagy Máté és néhai dr. Barrel Zoltán) személy szerint, egyénileg is csatlakozott az Ezaminimum.hu honlap adatbázisa szerint.

A 2020. évi költségvetés jelentős forrást, 12 millió forintot biztosított a programra. Ez később a világvárvány miatt 5 millió Ft-ra csökkent, de az összeg végül – tudomásom szerint – nem került elköltésre, ahogyan a program sem került megvalósításra. Ezután már nem érkezett forrás a programra és a program végrehajtása is megfeneklett.

2019 óta folyamatosan és következetesen küzdök azért, hogy ezt az önként vállalt programot az önkormányzat komolyan vegye, ezért többször is sürgettem a program végrehajtását és nehezményeztem, hogy az mindeközben teljesen elmaradt. Úgy vélem, hogy a program végrehajtásának sorozatos visszautasítása sérti és korlátozza a helyi nyilvánosságot, a közügyek szabad megvitatásához elengedhetetlenül fontos tájékozódás lehetőségét, beszűkíti a választók és a megválasztottak közötti kapcsolatot, szándékos akadályt gördít a választópolgárok tájékozódási igénye elé. A helyi közelet így lesz szegényebb, a helyben zajló politikai és közügyek pedig átláthatatlanok. 2019 novembere óta két és fél év telt el, a ciklusnak tehát a felén már túl vagyunk. Ez az idő kevésnek bizonyult ahhoz, hogy a program érdemi elemeit végrehajtsa az önkormányzat jelenlegi vezetése.

Az Ez a minimum program legfontosabb pontja a testületi ülések élő közvetítésének biztosítása lenne, mely Újpesten – szégyenszemre – még 32 évvel a rendszerváltás után is megoldatlan probléma, és valamilyen oknál fogva egy teljesíthetetlen lakossági igény. Ezáltal az itteni üléseken elhangzó gondolatok és viták nem követhetők valós időben, nem idézhetők fel utólag sem és nem is visszakereshetők. Ezzel egyébként az utókor is megfosztjuk értékes helytörténeti emlékektől, hiszen az ebben a teremben elhangzó gondolatok egy adott kornak a lenyomatait, pillanatfelvételeit is. Holott a program világosan fogalmaz: az ötvézezer lakosnál nagyobb településeken a testületi üléseket közvetíteni **kell!**

Újpest azon kevés budapesti önkormányzatok egyike, mely nem biztosítja ezt a lehetőséget az itt élőknek. A testületi üléseken elhangzottak csupán a jegyzőkönyvekből idézhetők fel utólag, amelyek azonban 2-3 héttel az ülés után készülnek csak el és nem kereshető formátumban kerülnek fel az internetre. A 21. században ennél nyilvánvalóan létezik korszerűbb megoldás is. A testületi ülésekről egyedül az Újpest Média szokott néha képes anyagokat bemutatni (pl. Körkép c. műsor), ám itt a műfaji

és a területi korlátok miatt csak ritkán hangzanak el konkrét képviselői felszólalások teljes hosszúságban. Így épp a városházán zajló közéleti vitákat nem ismerheti meg a város lakossága és ezt az sem pótolja, hogy egyébként a testületi és a bizottsági ülések – törvényi rendelkezés szerint – nyilvánosak. (Már amikor a járványhelyzetre hivatkozva nem tiltanak ki az épületből pl. oltással nem vagy nem elég oltással rendelkező választópolgárokat – lásd pl. legutóbbi közmeghallgatás esetén ez történt). De például több olyan bizottság is működik jelenleg, mely nem biztosítja a nyilvánosságot senki számára; nem hozza nyilvánosságra az ülés előtt az ülés tényét, annak meghívóját, napirendjét, a benyújtott előterjesztéseket.

Előzmények

Az alábbiakban összefoglalom az Ez a minimum program végre(nem)hajtásával kapcsolatos eddigi rögzített utat, mely – attól tartok – ma sem fog véget érni. Azt gondolom, hogy ez lesújtó, ugyanakkor egyértelmű képet alkot az önkormányzat vezetéséről abban a tekintetben, hogy a városvezetésnek ezekben sincs végrehajtani a programot – a program 2019-ben történt elfogadása pedig nem volt több egyszerű reklámfogásnál, szemfényvesztésnél és – rajtam kívül – már az elfogadás pillanatában sem gondolták komolyan a programot (ezáltal az átláthatóságot, a transzparenciát, a korrupció elleni küzdelmet) azok, akik a programba való belépés mellett voksoltak.

2021. december 9-én a testület 444/2021 (XII.9) határozattal 2 igen, 11 tartózkodás és 5 nem szavazott szavazati aránnyal nem vette napirendjére a testületi ülések közvetítéséről szóló javaslatomat.

Ugyanezen az ülésen 445/2021 (XII.9) sz. határozattal, 2 igen, 1 nem, 10 tartózkodás és 5 nem szavazott szavazati aránnyal nem vette napirendjére az Ez a minimum! program tényleges megvalósításáról vagy a programból való kilépésről című előterjesztésemre.

Szabó Balázs (Szó szerinti hozzászólását kérte.)

„Az egyik javaslatom az lett volna, hogy a képviselő-testületi üléseket 31 évvel a rendszerváltás után Újpest Önkormányzata közvetítse, ha már nem is a nem létező kábeltévén, legalább az online térben. Már csak azért is, mivel 2019 novemberében erre önmaga vállalt kötelezettséget, az „Ez a minimum” program elfogadásával kapcsolatban, amely programban, csomagban az is benne van, hogy a testületi ülés nyilvánosságát biztosítani kell, az 50 ezer fő feletti települések automatikusan közvetítsék online a testületi üléseket. Továbbá, hogy a napirendek és az előterjesztések kereshető formában kerüljenek fel az Önkormányzat honlapjára, mert most ömlesztve van pdf formátumban. Ez lett volna az egyik javaslatom, amit, értetlenül állok az előtt, hogy a Képviselő-testület nem kíván megtárgyalni, nem tudom mikor szeretné ezt az önkéntes vállalását teljesíteni. Kettő éve van hatalmon itt Újpesten, most már talán ideje lenne. Nem tudom, hogy mi szükség van erre, hogy a képviselő-testületi üléseket ne láthassa az Újpesten élők nagy többsége. Hiszen abban talán egyet érthetünk.... tudomásul vettém, hogy tartózkodtak a képviselők.

A másik az „Ez a minimum” programról általában lenne szó. Azt is önként vállalta

Déri Tibor

Felhívja képviselő úr figyelmét arra, hogy az előterjesztés nem került napirendre.

Ezt követően 2022. január 27-én került szóba ismét az ügy, újból az én előterjesztésemre. Ekkor történt az, hogy Trippon Norbert alpolgármester ígéretet tett az ügy komolyan vételére. Miután az ígéret akkor komolynak tűnt, a javaslatot akkor visszavontam és vártam még két hetet. Alpolgármester úr még néhány millió forintos forrást is ígért a program végrehajtására a két héttel később elkészülő 2022-es költségvetésben – bár jeleztem, hogy a program végrehajtása nem elsősorban anyagi forrást, hanem

politikai elhatározást igényel elsősorban. Mondanom sem kell, természetesen egy forint sem került elkülönítésre a költségvetésben a programra erre az esztendőre.

Az „Ez a Minimum!” program tényleges megvalósításáról vagy a programból való kilépésről

Előterjesztő: Szabó Balázs önkormányzati képviselő

Déri Tibor

Az előterjesztő nem kíván szóbeli kiegészítést tenni.

dr. Trippon Norbert

Áttanulmányozva az előterjesztést elmondja, a szünetben módja volt Szabó Balázs képviselő úrral beszélgetni ebben a kérdésben. Képviselő úrnak is jelezte ezzel kapcsolatos véleményét. Az előterjesztés mellékleteként benyújtott pontozásos rendszert most látja először. Ez egy civil szervezet, aki olyan rendszerben pontoz, ahogy akar, de tanulságos volt végigolvasni. Úgy ítéli meg, számos olyan pont van benne, ami technikai dolog, és olyan is, ami már javításra került. A költségvetés tárgyalására előreláthatólag február 15-én kedden kerül sor, és az előterjesztésben néhány millió forintos fedezetet javasol biztosítani az „Ez a Minimum!” program végrehajtására. Az elkövetkező hetekben a kollégák áttekintik a listán, majd azt követően térjenek vissza a témára. Természetesen mindenki nyitott abban, hogy minél átláthatóbb legyen az Önkormányzat működése, ezen dolgoznak, és kérné képviselő úr türelmét.

Szabó Balázs

Elmondja, valóban beszéltek a szünetben és úgy gondolja, korrekt megoldás, ha erre a jövőben visszatérnek. Azért hozza ezt a javaslatot időről-időre vissza, mert úgy látta, „süket fülekre” talál a javaslata, nem foglalkoznak vele érdemben. Az „Ez a Minimum!” programról van szó,

18

amihez 2019. októberében-novemberében az alakuló ülést követően csatlakozott önként az ellenzéki vezetőség az Önkormányzat, nem csak Újpesten, hanem országszerte. Úgy gondolja, sok olyan dolog van, ami nulla forintos tétel ebben a programban, ezért sem érti, hogy két éven keresztül miért nem foglalkoztak ennek a programnak a megvalósításával. Örül annak, ha az új évben erre lesz lehetőség, és akár költségvetési forrás is. A legneuralgikusabb pontja a programnak a televíziós vagy online közvetítése a képviselő-testületi üléseknek, ami a következő javaslata lesz, amihez ragaszkodna, hiszen a mai technikai lehetőségek közepette ennek nem lehet akadálya. Példaként említi, hogy karácsonykor az Újpest Média a szentmisét a templomból tudta közvetíteni élő egyenes adásban, kiváló minőségben. Ragyogó kezdeményezésnek tartja és pontosan ugyanezt kellene tenni, hogy a képviselő-testületi üléseket otthonról lehessen követni az újpesti lakosoknak. Úgy gondolja, ez egy támogatható javaslat. Érti, hogy politikai akadálya van, de szeretné, ha nem lenne.

Déri Tibor

Elmondja, 2020-ban azért próbáltak változtatni az újpest.hu oldal struktúráján, mert ebben a felmérésben a legutolsó helyen szerepelt Újpest. Előre léptek, azokat a hibákat, amiket azonnal ki tudtak javítani, kijavították és feltöltésre kerültek a hiányolt anyagok. Volt benne jogos és jogtalan észrevétel is, és jelezték, hogy a legközelebbi vizsgálatnál ezeket átnézik. Az előző évben is fejlesztették a honlapot annak érdekében, hogy az átlátható működést biztosítani tudják. Teljesen mást vizsgálnak évről-vére, ezért vannak ilyen eredmények, nagyjából minden területben ilyen problémába ütköznek.

Ezt követően 2022. február 15-én Trippon Norbert alpolgármester nyújtott be előterjesztést a programmal kapcsolatban. A 48/2022 (II.15) számú határozatot nagy többséggel, 17 igen szavazattal fogadta el a testület. A határozat értelmében a képviselő-testület felkérte a Gazdasági és Tulajdonosi

Bizottságot, hogy vegye napirendjére a program végrehajtásával összefüggő kérdéseket és készítsen javaslatot a még elvégzendő feladatok végrehajtásának ütemtervére vonatkozóan. A határozat egyben megerősítette az Újpesti Önkormányzat szándékát a programban való részvételre és a program végrehajtására.

Persze már akkor teljesen nyilvánvaló volt, hogy a városvezetés szándéka az időhúzás, a program szőnyeg alá söprése, az országgyűlési választási kampányból való kivonása. „*Ha nem akarsz megoldani egy problémát, hozz létre egy bizottságot*” tankönyvi esete. De mivel ez volt az egyetlen esély arra, hogy a programból legalább részben megvalósuljon valami / akármilyen / bármi, így magam is elfogadtam a javaslatot.

Javaslat az „Ez a minimum” program végrehajtása érdekében szükséges intézkedések megtételére

Előterjesztő: dr. Trippon Norbert alpolgármester

Déri Tibor

Az előterjesztő nem kíván szóbeli kiegészítést tenni, észrevétel nem lévén szavazásra teszi fel a határozati javaslatot.

Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata Képviselő-testületének 48/2022.(II.15.) határozata az „Ez a minimum” program végrehajtása érdekében szükséges intézkedések megtételéről

Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzat Képviselő-testülete úgy dönt, hogy

1. kifejezi azon szándékát, hogy az Átlátszó.hu, a K-Monitor és a Transparency International Magyarország civil szervezetek által létrehozott „Ez a Minimum!” program (a továbbiakban: Program) megvalósításában továbbra is részt kíván venni, amelynek végrehajtása érdekében – a Képviselő-testület 172/2019. (XI. 28.) határozatával összhangban – meg kívánja tenni a szükséges intézkedéseket.
2. Felkéri a Gazdasági és Tulajdonosi Bizottságot, hogy tűzze ülésének napirendjére a Program végrehajtásával összefüggő kérdések megvitatását, azzal, hogy készítsen javaslatot a még elvégzendő feladatok végrehajtási ütemtervére vonatkozóan.

Felelős: Polgármester

Határidő: 1-2. pont: 2022. május 31.

(17 igen, 1 nem, 1 nem szavazott, elfogadva)

Ezután persze megint nem történt semmi. A Gazdasági és Tulajdonosi Bizottság február 15-e óta négyszer (!) ülésezett, ám egyszer sem tűzte napirendjére az Ez a minimum program végrehajtásával kapcsolatos kérdéseket. Így történt ez tegnap is, a bizottság legutóbbi ülésén. A testület által megszabott határidő 5 nap múlva lejár, a bizottság ezalatt több ülést nyilván nem tart – vagyis az ügy a lejárt határozatok közé kerül.

A Gazdasági és Tulajdonosi Bizottság ilyen magasfokú és látványos közönyét én, mint előterjesztő úgy értékelem, hogy a Gazdasági és Tulajdonosi Bizottságnak nincs sem szakmai, sem politikai kifogása a program teljes egészének végrehajtása ellen és elfogadja a teljes programcsomagot abban a formában, ahogy azt a program megalkotói annak idején elkészítették. Ennek fényében most ismét – sokadjára – javaslatot teszek a program teljeskörű végrehajtására az alábbiak szerint. Nem várhatunk a végtelenségig a kijelölt bizottságra, hogy mikor méltóztatik megtárgyalni az ügyet – a döntés a bizottság nélkül is végrehajtható, a bizottság döntése egyébként sem kötelező érvényű a képviselő-testületre. Ezért az elfogadásra javasolt határozati javaslatom a következő, tartalmazva a végrehajtandó teljes Ez a minimum programot:

Határozati javaslat

Budapest Főváros IV. Kerület Újpest Önkormányzatának Képviselő-testülete az „*Ez a minimum! antikorrupciós és átláthatósági program végrehajtásáról*” címet viselő előterjesztést megtárgyalta és úgy dönt, hogy a programot teljes egészében, az alábbiak szerint végrehajtja. Továbbá úgy dönt, hogy a Képviselő-testület ülései 2022 júniusától kezdődően az önkormányzat internetes felületein keresztül élő közvetítésre kerülnek, a testületi ülésekről készült videófelvevételek pedig az ujpest.hu oldalra teljes terjedelemben feltöltésre kerülnek a jövőben.

Az Ez a minimum program végrehajtása az alábbiak szerint:

Napirend, előterjesztések, jegyzőkönyvek

Minden önkormányzati képviselő-testületi és bizottsági ülés napirendje, az üléshez készült előterjesztések (és azok mellékletei) legyenek az ülést megelőzően megtekinthetők, továbbá az üléseket követően haladéktalanul legyen elérhető azok jegyzőkönyve is elektronikusan kereshető formában (pl. html, txt, rtf, word, odt).

Nyomon követhető viták és döntések

Ahol technikailag lehetséges, legyenek elérhetőek a szavazások eredményei gépileg feldolgozható formában, képviselőkre lebontva. Ötvenezer fő feletti településen a jegyzőkönyvekhez készüljön nyilvántartás, amelyből a könnyebb kereshetőség érdekében kiderül, hogy milyen témákkal, előterjesztésekkel foglalkozott az ülés (metaadatok). Ezek a vonatkozó aloldalon jelenjenek meg az ülés címe, dátuma mellett.

A testületi ülés nyilvánossága

Az önkormányzat biztosítsa, hogy az érdeklődők az ülésen megfigyelőként részt vehessenek, arról videó- és/vagy hangfelvételt készíthessenek (kivétel: zárt ülések). Az ötvenezer fő feletti települések automatikusan közvetítsék online a testületi üléseket.

Információszabadság-párti önkormányzat

Az önkormányzat vállalja, hogy főszabályként nem igényel költségtérítést a közérdekű adatigénylések teljesítéséhez.

Nyilvánosság az adatigényléseknek

A beérkező közérdekű adatigényléseket és az azokra adott válaszokat az önkormányzat a válaszadást követően két héttel anonimizálva közzéteszi.

A költségvetési folyamat nyilvánossága

Az önkormányzat költségvetése legyen elérhető közérthető, ábrákkal illusztrált formában az önkormányzat honlapján. Emellett nyers, géppel feldolgozható, táblázatos formában, lehetőleg COFOG szerinti, vagy az államkincstári rendszerben rögzített bontásban is legyen letölthető az elemi költségvetés, annak esetleges módosításai, a költségvetés végrehajtásáról szóló évközi beszámolók és az éves beszámoló. A lezárt évek adatai maradjanak elérhetőek az egész ciklusra vonatkozóan nyers, géppel feldolgozható formában.

Az önkormányzati cégek költségvetése

Az önkormányzat hasonló szempontok alapján tegye közzé a tulajdonában lévő önkormányzati vállalatok, általa működtetett egyéb intézmények költségvetését is.

Átlátható költségvetési tervezés

Az önkormányzat tegye közzé a költségvetési tervezés folyamatának dokumentumait (pl. koncepció, intézményvezetőkkel folytatott egyeztetés) és az előterjesztést, amelyben közérthetően kifejti az egyes előirányzatok tartalmát, indokolja a változtatásokat és bemutatja a tervezetet a költségvetési egyensúly szempontjából.

A pályázatok nyilvánossága

Az önkormányzat beazonosítható módon számoljon be az általa (pl. minisztériumokhoz, EU-s programokra) beadott pályázatokról. Az elnyert pályázatokkal kapcsolatban tegye közzé a pályázat pontos megnevezését, a projekt ismertetőjét, beszámolóját, illetve a támogatási döntés időpontját.

Automatikusan nyilvános, kereshető szerződések

Az önkormányzat az ügyviteli folyamat részeként tegye közzé a honlapján a szerződéseit (és azok módosításait). A szerződések fontosabb paramétereit elektronikusan kereshető adatbázisban tegye elérhetővé (szerződéskötés dátuma, szerződő partner, szerződés összege, tárgya, érvényesség), illetve a szerződések szövegét digitalizálva és/vagy pdf formátumban is hozza nyilvánosságra.

Közbeszerzések az EKR rendszerben

Az [EKR rendszeren](#) keresztül tegyék közzé az önkormányzat és cégei által kiírt vagy kötött, 1 millió forintot meghaladó beszerzéseket, azok módosításait, a szerződéskötést megelőző kiválasztási eljárások, közbeszerzések dokumentumait (az eljárás hirdetményei, egyéb dokumentumok pl. szerződéstervezet, műszaki leírás és árszatlan költségvetés, összegzés az ajánlatok elbírálásáról, döntéshozók neve, ajánlatok). Legyenek elérhetőek a szerződések teljesítéséről beszámoló dokumentumok is. Az önkormányzat honlapján jelenjen meg az EKR-re feltöltött információra mutató link.

Átlátható ingatlangazdálkodás

Az ingatlanok értékesítésére, bérbeadásra vonatkozó szerződéseknél legyenek elérhetőek az ingatlan pontos adatai és annak értékbecslése is. A becsült árnál olcsóbban értékesített, vagy bérbe adott ingatlan esetén tegyék közzé e döntés indoklását.

Nyomon követhető tulajdonosi és irányítási struktúra

Az önkormányzat tegye közzé a részben vagy egészben tulajdonában lévő cégek listáját, megjelölve a tulajdoni hányadát. A cégek tegyék közzé aktuális irányítási struktúrájukat, legfőbb döntéshozó testületeik összetételét, szervezeti felépítésüket, stratégiájukat, éves terveiket, céljaikat, szervezeti és működési szabályzatukat.

Átlátható gazdálkodás

Az önkormányzati cégek, hasonlóan a tulajdonos önkormányzathoz, honlapjukon tegyék közzé szerződéseik kereshető adatbázisát, a szerződések szövegével, módosításokkal, illetve a szerződéskötést megelőző kiválasztási eljárás legteljesebb dokumentációját. A vállalatok az EKR rendszeren keresztül is tegyék közzé az 1 millió forintot meghaladó beszerzéseiket.

Átlátható teljesítmény

Az önkormányzat által részben vagy egészben tulajdonolt vállalatok éves pénzügyi beszámolóí, könyvvizsgálói és egyéb jelentései legyenek elérhetőek az adott cég honlapján.

Nyilvános javadalmazás, jutalmak

Legyenek elérhetőek a főbb tisztviselők és döntéshozók javadalmazása, jutalmai.

Antikorrupció, panaszkezelés, közérdekű bejelentés

A 100 millió forintnál nagyobb költségvetésű vállalatok a tulajdonos önkormányzat által elfogadott, belső antikorrupciós szabályzatot alakítsanak ki, és ezt tegyék közzé. A vállalatok szolgáltatásukkal összhangban alakítsanak ki panaszkezelési, közérdekű bejelentéseket fogadó mechanizmusokat, a panaszkezelés eredményeiről pedig évente számoljanak be a honlapjukon közzétett beszámoló formájában.

Nyilvános vagyonyilatkozatok

Minden képviselő, polgármester, alpolgármester vagyonyilatkozata, valamint az önkormányzati cégek vezető tisztségviselőinek a vagyonyilatkozata legyen elérhető az önkormányzat oldalán, lehetőleg géppel olvasható formában is. Ezeket évente frissítsék, a korábbiak pedig az érintettek önkéntes vállalása alapján maradjanak elérhetőek, amíg az adott képviselő, tisztségviselő a településen, illetve az önkormányzat cégében tevékenykedik.

Átlátható vagyonyilatkozati eljárás

Az önkormányzat rendeletben rögzítse a vagyonyilatkozati eljárás részleteit. Az ilyen eljárás során hozott döntést az illetékes bizottság szövegesen indokolja, és azt az önkormányzat honlapján tegye közzé.

A tanácsnokok munkája

Legyen nyilvánosan elérhető a tanácsnokok juttatása és az általuk ellátott feladatok jegyzéke is. Legyenek nyilvánosak a tanácsnokok előző évi munkájukról írott beszámolóí.

Felelős: polgármester

Határidő: 2022.06.30

Újpest, 2022. május 26.

Szabó Balázs
önkormányzati képviselő